

මාධ්‍ය නිවේදනය

නිකුත් කිරීම

දිනය: 2024 සැප්තැම්බර් 12
වේලාව: ශ්‍රී ලංකා වේලාවෙන් ප.ව.07.00

වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා සම්බන්ධ කර ගැනීමට

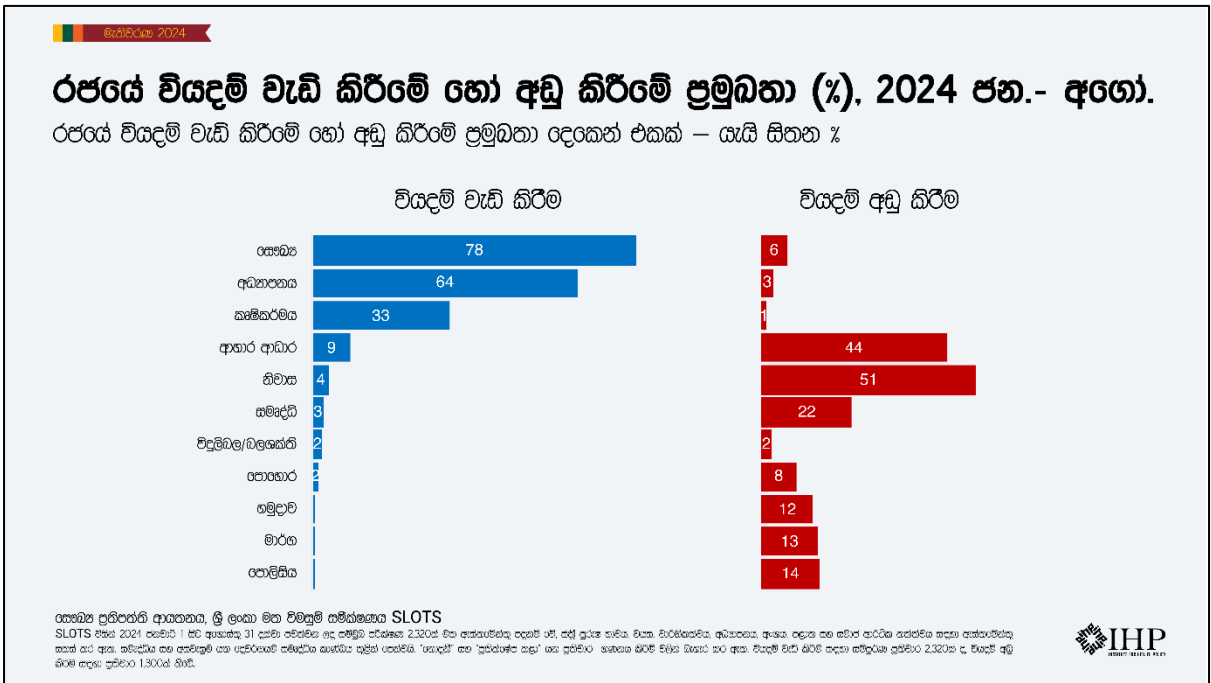
ලේකම් / පරිපාලක
විද්‍යුත් තැපෑල: info `at` ihp.lk

ප්‍රධාන විමර්ශකයා සම්බන්ධ කර ගැනීමට

ආචාර්ය රවී රත්නන්-එලිය
විද්‍යුත් තැපෑල: ravi `at` ihp.lk ට්විටර්: @ravirannaneliya

ශ්‍රී ලාංකීය ජන්දදායකයින් බහුතරයක් රජය සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපනය සඳහා මුදල් වැය කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය දියයුතුයැ යි උවමනාවෙන් පසුවෙයි

ශ්‍රී ලාංකීයයන් මැතිවරණයක් කරා ඇදෙන මේ මොහොතේ SLOTS සමීක්ෂණයේ නවතම සොයාගැනීම්වලට අනුව, ශ්‍රී ලාංකීයයන් විශාල බහුතරයකට රජය සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපනය සඳහා සිදුකරන වියදම් ඉහළ දැමීමට අවශ්‍යව තිබේ.

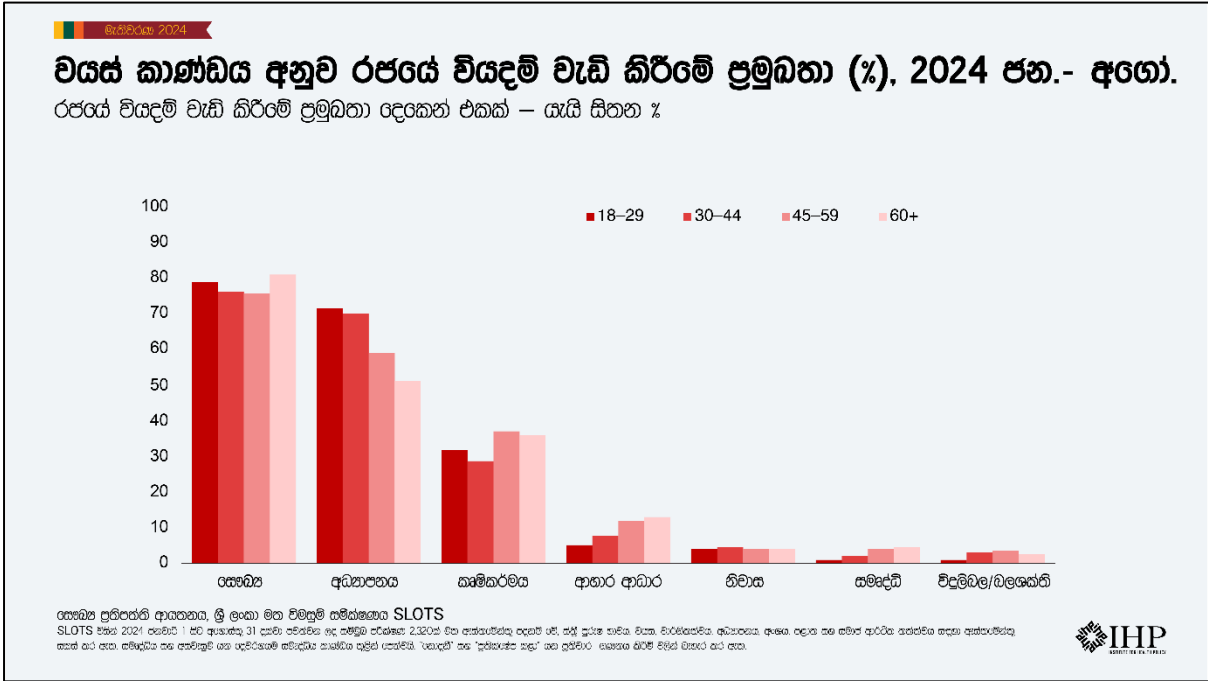

ආර්ථික අර්බුදය විසින් අයවැය ප්‍රමුඛතා ගැන නැවත සිතා බැලීමට රජය පෙළඹවූ බැවින්, 2022 සැප්තැම්බර් මාසයේ සිට SLOTS විසින් සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් රජයේ විසින් වැඩියෙන් වියදම් කළ යුතුයැ යි ඔවුන් විශ්වාස කරන ප්‍රමුඛතා ද්විත්වය සහ රජය විසින් වියදම් කපා හැරිය යුතුයැ යි ඔවුන් විශ්වාස කරන ප්‍රමුඛතා ද්විත්වය නම් කරන ලෙස නීතිපතා ඉල්ලා ඇත.

2024 වසර පුරාවට, රජය විසින් වියදම් වැඩි කළ යුතුයැ යි ශ්‍රී ලාංකිකයන් ප්‍රමුඛත්වය ලබා දී ඇත්තේ සෞඛ්‍ය (78%) සහ අධ්‍යාපනය (64%) සඳහා ය. සියලුම ජනවිකාස අංශ පුරා ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගෙන් බහුතරයක් විසින් වියදම් වැඩි කිරීමට සහාය දුන් එකම ක්ෂේත්‍රයන් ද මේවා විය. වියදම් වැඩි කිරීම සඳහා ඊළඟ ඉහළම ප්‍රමුඛත්වය කෘෂිකර්මාන්තයට ද (33%), අනතුරුව ආහාර ආධාර (9%), නිවාස (4%), සහ සමෘද්ධි/අස්වැසුමට (3%) ද ලැබී තිබුණි.

වියදම් කපා හැරීමේ ප්‍රමුඛතා නම් කිරීමේ SLOTS ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් යම් පසුබටවීමක් දැක්වීම පුදුමයක් නොවේ. ඉන් එක් වියදම් කාණ්ඩයක් (නිවාස) අඩු කිරීම සඳහා බහුතර සහාය ලැබුණි. රජයට අරමුදල් නොමැති නම් වියදම් කපා හැරීමට ඔවුන් ප්‍රමුඛත්වය දෙන්නේ මොනවාටදැ යි විමසූ විට, ඉහළම ශ්‍රේණිගත අයිතමයන් වූයේ නිවාස (51%), ආහාර ආධාර (44%), සහ අනතුරුව සමෘද්ධි/අස්වැසුම (22%), පොලීසිය (14%), මාර්ග (13%), සහ හමුදාව (12%) ය.

සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපනය සඳහා රජය සිදුකරන වියදම් ඉහළ දැමීමට සඳහා සහයෝගය සියලු ජනවිකාසයන් හරහා පුළුල්ව පැතිර තිබේ. දරිද්‍ර සහ වඩා ධනවත් ශ්‍රී ලාංකිකයන් යන දෙපිරිසම, වියදම් වැඩි කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ ප්‍රමුඛතාව ලෙස සෞඛ්‍ය (71% එ. 79%) ශ්‍රේණිගත කරයි. වඩා ධනවත් තැනැත්තන් අධ්‍යාපනයට ප්‍රමුඛත්වය දීමේ වැඩි ඉඩක් තිබුණු නමුත් (70% එදිරිව 53%), මෙම ක්ෂේත්‍ර ද්විත්වය සඳහා සිදුකරන වියදම් ඉහළ දැමීමේ අවශ්‍යතාවට දරිද්‍ර සහ ධනවත් දෙපිරිසම එකඟවූහ. වයස අනුව මෙහි වෙනස්කම් කිහිපයක් තිබුණ ද, වියපත් වැඩිහිටියන් (60+) හා සසඳන විට තරුණයින් (අවුරුදු 18-29) අධ්‍යාපන වියදම්වලට ප්‍රමුඛත්වය දීමට වැඩි ඉඩක් විය.

ආදායම් මට්ටම අනුව, ශ්‍රී ලාංකිකයන් ආහාර ආධාර සහ සමෘද්ධි/අස්වැසුම දෙස බලන ආකාරයෙහි පැහැදිලි වෙනස්කම් තිබුණි. ආහාර ආධාර සඳහා වියදම් වැඩි කිරීමට වඩා ධනවත්වීමට (5%) සාපේක්ෂව දරිද්‍ර ශ්‍රී ලාංකිකයන් (17%) ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දුනි. ඒ හා සමානව, දුප්පතුන්ගෙන් හතරෙන් එකක් (29%) වියදම් කපා හැරීමට ප්‍රමුඛත්වය දුන් අතර, වඩා ධනවත්වීමෙන් අඩකට ආසන්න පිරිසක් (49%) ආහාර ආධාර සඳහා වන වියදම් අඩු කිරීමට සහාය පළකළහ. සමෘද්ධි/අස්වැසුම සඳහා ද ඒ හා සමාන තේරීම් දක්නට ලැබුණි. දුප්පතුන් ඒ සඳහා සිදුකරන වියදම් ඉහළ දැමීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දීමේ වැඩි ඉඩක් තිබුණු අතර, වඩා ධනවත්වීම එහි වියදම් කපා හැරීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දීමේ වැඩි ඉඩක් විය.

වියදම් ඉහළ දැමීම අලලා හමුදාවට හෝ පොලිසියට ප්‍රමුඛත්වය දීමට කිසිදු සහයෝගයක් නොලැබුණු අතර, ශ්‍රී ලාංකිකයන් අට දෙනෙකුගෙන් එක් අයෙකු වියදම් අඩු කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය දෙයි. කෙසේ වෙතත්, දරිද්‍ර ශ්‍රී ලාංකිකයන් වියදම් කපා හැරීමේ දී ප්‍රමුඛතාව දිය යුතු අංශයක් ලෙස හමුදාව හෝ පොලිසිය උපුටා දැක්වීමට වැඩි ඉඩක් තිබුණි.

විවිධ ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් අතර වියදම් ප්‍රමුඛතාවන්හි කැපී පෙනෙන වෙනස්කම් තිබේ. සෞඛ්‍යයට (82%) සහ අධ්‍යාපනයට (66%) ප්‍රමුඛත්වය දීමට අනෙකුත් ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්වලට වඩා සිංහල වැඩිහිටියෝ වැඩි කැමැත්තක් දැක්වූහ. මේ අතර, වතු/ඉන්දියානු දෙමළ සහ මුස්ලිම් වැඩිහිටියන් අනෙකුත් පිරිස්වලට සාපේක්ෂව ආහාර ආධාර (වතු 32%, මුස්ලිම් 27%) සහ නිවාස (වතු 22%, මුස්ලිම් 22%) සඳහා ප්‍රමුඛතාව දීමේ වැඩි ඉඩක් විය.

සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපනය ඉහළතම වියදම් ප්‍රමුඛතා ද්විත්වය ලෙස අඛණ්ඩව පැවතුන ද, සෞඛ්‍ය සඳහා සිදුකරන වියදම් ඉහළ දැමීමට ප්‍රමුඛත්වය දෙන පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය 2023 පළමු කාර්තුවෙහි 58%ක සිට ක්‍රමානුකූලව වැඩි වී, 2024 තෙවැනි කාර්තුවේ දී 87% දක්වා ළඟාවිය. රජයේ සෞඛ්‍ය අංශයේ ඖෂධ හිඟය සහ කාර්යය මණ්ඩල හිඟය නිසා දිනෙන් දින ඉහළ යන අයහපත් බලපෑම හා, සැබෑ ආදායම පහත වැටී ඇති බැවින් බොහෝ ශ්‍රී ලාංකිකයන් පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා ගෙවීමේ දී මුහුණදෙන දුෂ්කරතා සමග ඒකාබද්ධව ඇති අයුරු මෙයින් පිළිබිඹු විය හැකි ය. මේ අතර, කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා සිදුකරන වියදම් වැඩි කිරීම සඳහා වන සහාය අඩු වී ඇත.

වැඩි විස්තර ihp.lk වෙතින් ලබා ගත හැකිය

Institute for Health Policy, September 2024, “Large majorities of Sri Lankan voters want the government to prioritize spending increases on health and education”.
Available at: <https://ihp.lk/research-updates/large-majorities-sri-lankan-voters-want-government-prioritize-spending-increases>

සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ආයතනය (IHP) පිළිබඳව

මෙම සමීක්ෂණය සැලසුම් කිරීම සහ පැවරීම සඳහා IHP මුළුමනින්ම වගකිව යුතු අතර, එහි පූර්ණ වගකීම දරයි. IHP යනු ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ පිහිටි ස්වාධීන, පක්ෂග්‍රාහී නොවන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයකි. SLOTSහි ප්‍රධාන විමර්ශක වන IHPහි ආචාර්ය රවී රත්නන්-එළිය, භාවඩ් විශ්වවිද්‍යාලයයේ මහජන මත විමසුම් සමීක්ෂණ පිළිබඳ පුහුණුව ලබා ඇති අතර, දශක තුනක් පුරා ලංකාව තුළ හා ලංකාවෙන් පිටත විවිධ මත විමසුම් සමීක්ෂණ සිදුකර තිබේ.

සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය

SLOTS විසින් සෑම දිනකම දුරකථනය හරහා ශ්‍රී ලාංකීය වැඩිහිටියන්ගේ නියෝජිත නියැදියක් අමතා, ඔවුන්ගේ වර්තමාන අදහස් සහ තත්ත්වය ගැන තොරතුරු එක්රැස් කරයි. සියලුම සම්මුඛ සාකච්ඡා සඳහා පොදු මූලික ප්‍රශ්න කට්ටලයක් අඩංගු වන අතර, කාලීන වැදගත්කමක් ඇති ගැටළු සමීක්ෂණය කරන හා මාරුවෙන් මාරුවට යොදාගන්නා වෙනත් ප්‍රශ්න කට්ටල ඇතුළත් වේ. ජාතික ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයකින් හෝ අහඹු ලෙස ජංගම

දුරකථන අංක ඇමතීමෙන් ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් බඳවා ගෙන ඇති අතර, IHP කාර්යය මණ්ඩලය විසින් දිනපතා සම්මුඛ පරීක්ෂණ සිදු කෙරෙයි.

අරමුදල් සැපයීම

දෙදහස් විසි එක වර්ෂයේ සිට SLOTS ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අනුග්‍රාහකයින් පරාසයක් සහාය දක්වා ඇති අතර, ඔවුන් අධ්‍යයනය සැලසුම් කිරීම, දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම හෝ වාර්තා කිරීමේ දී කිසිදු කාර්යභාරයක් ඉටු නොකරයි. නීලන් තීරුවේ වම් භාගය, ආසියා පදනම, යුරෝපා කොමිසම, එක්සත් රාජධානියේ සෞඛ්‍ය හා සත්කාර පර්යේෂණ සඳහා වන ජාතික ආයතනය (NIHR), ඕපන් සොසයිටි ආයතනය සහ අනෙකුත් අනුග්‍රාහකයින් විසින් SLOTS සඳහා මීට පෙර අරමුදල් සපයා ඇත. වර්තමාන පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා මූල්‍ය දායකත්වය සැපයෙන්නේ විලියම්ස් ස්ටීෆ්ටන්ගේ පදනම, අබ්බාබියේ නිව්යෝක් විශ්වවිද්‍යාලයය, සහ IHP මහජන සුබසාධන පර්යේෂණ අරමුදල විසිනි. තව ද, සමීක්ෂණ සොයාගැනීම් අවශ්‍යයෙන්ම අතීත සහ වර්තමාන අරමුදල් සපයන්නන්ගේ අදහස් හෝ ස්ථාවරයන් පිළිබිඹු නොකරයි. වඩාත් සවිස්තරාත්මක දත්ත සහ ප්‍රතිඵල සඳහා උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වයන්ට IHP සම්බන්ධකර ගත හැකි ය.